

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br.2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 05-02-040/25-21657/2

Podgorica, 16.07.2025.godine

**Za: MINISTARSTVO PROSVJETE, NAUKE I INOVACIJA, Vaka Đurovića b.b, Podgorica
gospođi, prof. dr Anđeli Jakšić-Stojanović, ministarki**

Predmet: Mišljenje na Predlog pravilnika o kriterijumima za upis na listu nezavisnih eksperata i način ocjenjivanja naučnoistraživačkih programa i projekata

Veza: Vaš akt br. 12-633/25-6573/2 od 26.06.2025. godine

Poštovana gospođo Jakšić-Stojanović,

Povodom *Predloga pravilnika o kriterijumima za upis na listu nezavisnih eksperata i način ocjenjivanja naučnoistraživačkih programa i projekata*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga pravilnika i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Dostavljenim pravilnikom propisuju se bliži uslovi za kriterijumi za upis na listu nezavisnih eksperata i način ocjenjivanja naučnoistraživačkih programa i projekata, koji se finansiraju iz budžeta države.

Uvidom u dostavljeni materijal i Izvještaj o analizi uticaja propisa navedeno je da za implementaciju predmetnog Pravilnika su potrebna sredstva u iznosu od 43.200,00€ za nezavisne eksperte i ista su planirana Zakonom o obudžetu Crne Gore za 2025. godinu kod potrošačke jedinice Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija na aktivnost Novi programi i konkursi za nauku i istraživanje na izdatku 4147- Konsultanske usluge, studije i projekti.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija sa aspekta budžeta nema primjedbi na *Pravilnik o kriterijumima za upis na listu nezavisnih eksperata i način ocjenjivanja naučnoistraživačkih programa i projekata*.

Dodatno ukazujemo na član 40 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti kojim se uređuje da ugovorene obaveze moraju biti usklađene sa planiranim i odobrenim sredstvima, kao i da je budžetski izvršilac odgovoran za zakonito korišćenje sredstava odobrenih potrošačkoj jedinici.

S poštovanjem,

MINISTAR
Novica Vuković

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA
PREDLAGAČ PROPISA
Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
NAZIV PROPISA
Pravilnik o kriterijumima za upis na Listu nezavisnih eksperata i način ocjenjivanja naučnoistraživačkih programa i projekata
1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Predloženi Pravilnik rješava problem nedostatka jasnih, transparentnih i standardizovanih kriterijuma za upis na Listu nezavisnih eksperata i za ocjenjivanje naučnoistraživačkih programa i projekata koji se finansiraju ili sufinansiraju iz budžeta države i drugih izvora. Cilj je uspostavljanje objektivnog i nepristrasnog procesa ocjenjivanja u skladu sa Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti ("Službeni list Crne Gore", br. 51/25).

Uzrok je potreba za formalnim okvirom i usklađivanjem sa Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti, koji zahtijeva regulisanje finansiranja naučnoistraživačkih programa i projekata. Bez ovog Pravilnika, postojala bi mogućnost neujednačenosti i subjektivnosti u navedenim procesima.

Posljedice nedostatka ovakvog pravilnika bile bi nedosljednost i netransparentnost u izboru eksperata, potencijalni sukobi interesa bez jasnih smjernica za njihovo sprječavanje, te neujednačeno ili neobjektivno ocjenjivanje projekata. To bi moglo rezultirati finansiranjem projekata koji ne ispunjavaju kriterijume naučne izvrsnosti, čime bi se umanjila efikasnost ulaganja u nauku.

Glavni subjekti koji bi bili oštećeni su naučnoistraživačke ustanove i pojedinci (naučnici i istraživači) koji konkurišu za finansiranje, jer bi bili izloženi potencijalno nepravednom ili nejasnom procesu ocjenjivanja. Državni budžet bi takođe bio oštećen uslijed potencijalno neefikasnog trošenja sredstava na projekte koji ne garantuju visok kvalitet i značajne rezultate.

Bez donošenja ovog Pravilnika, sistem finansiranja naučnoistraživačke djelatnosti bi ostao bez jasnih kriterijuma za evaluaciju i transparentnog načina izbora eksperata, ugrožavajući naučnu izvrsnost i efikasnost naučnoistraživačke djelatnosti u Crnoj Gori.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Predloženi propis ima za cilj da:

- Propisuje kriterijume za upis na Listu nezavisnih eksperata.
- Definiše način ocjenjivanja naučnoistraživačkih programa i projekata koji se finansiraju iz budžeta države i drugih izvora.
- Osigura da se ocjenjivanje vrši u skladu sa principima nezavisnosti, nepristrasnosti, objektivnosti, preciznosti i konzistentnosti.
- Obezbjedi da finansirani projekti dostižu visok prag "ukupne izvrsnosti" i spriječi finansiranje projekata sa značajnim slabostima.

Ciljevi su u potpunosti usklađeni sa Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti i Strategijom naučnoistraživačke djelatnosti 2024-2028.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

Opcija "Status quo" značila bi da problemi nedosljednosti, netransparentnosti i potencijalne neobjektivnosti u izboru eksperata i ocjenjivanju projekata ostali neriješeni.

Predložena opcija (regulatorna): Donošenje Pravilnika o kriterijumima za upis na Listu nezavisnih eksperata i način ocjenjivanja naučnoistraživačkih programa i projekata. Ova opcija podrazumijeva uspostavljanje detaljnog regulatornog okvira za cjelokupan proces ocjenjivanja.

Preferirana opcija, donošenje Pravilnika, je najadekvatnije i neophodno rješenje jer osigurava zakonsku usklađenost i sistemski pristup rješavanju problema. Ona omogućava standardizaciju procesa, garantuje transparentnost, nezavisnost i objektivnost ocjenjivanja, te obezbjeđuje da se finansiraju projekti vrhunskog kvaliteta i naučne izvrsnosti, čime se optimizuje korišćenje budžetskih sredstava.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

Direktni pozitivni uticaji na Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija u smislu povećanja efikasnost, transparentnosti i objektivnosti u finansiranju naučnoistraživačke djelatnosti, uspostavljanjem jasnog administrativnog okvira za proces evaluacije i praćenje sukoba interesa. Jasno definisani kriterijumi za angažovanje, jasna metodologija ocjenjivanja, regulisana nadoknada i zaštita identiteta. Veća pravičnost i transparentnost u procesu ocjenjivanja. Negativni uticaj, indirektno, mogao bi se ogledati u strogim kriterijumima za upis na Listu (VII nivo kvalifikacije, dvogodišnje iskustvo, najmanje četiri objavljene naučne publikacije, odlično znanje engleskog jezika, iskustvo u najmanje dva istraživačka projekta, iskustvo u ocjenjivanju) koji mogu ograničiti broj raspoloživih eksperata, posebno u uskim naučnim oblastima.

Primjena ovog Pravilnika ne izaziva direktne troškove građanima i privredi, uključujući mala i srednja preduzeća. Troškovi su primarno interni i odnose se na naknade za angažovane eksperte.

Da, pozitivne posljedice, poput unapređenja naučne izvrsnosti, transparentnosti i objektivnosti u finansiranju nauke, te obezbjeđivanja odgovornog trošenja budžetskih sredstava, značajno opravdavaju administrativne i finansijske troškove primjene propisa.

Propis ne podržava direktno stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu niti tržišnu konkurenciju, s obzirom na to da je fokusiran na regulisanje javnog finansiranja naučnoistraživačke djelatnosti. Međutim, podrška kvalitetnim naučnim istraživanjima može indirektno doprinijeti inovacijama koje kasnije mogu imati komercijalnu primjenu i podsticati ekonomski razvoj.

Ovim propisom ne uvode se nove administrativne i biznis barijere, naprotiv, kreira se povoljan ambijent za razvoj naučnoistraživačke djelatnosti.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Da, potrebno je obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za nadoknade nezavisnim ekspertima za ocjenu projekata.

Program 19 040 Razvoj nauke i tehnologije, Potprogram 19 040 001 Naučnoistraživačka djelatnost, Aktivnosti 19 040 001 003 Novi programi i konkursi za nauku i istraživanje, budžetski izdatak 4147 – Konsultantske usluge, projekti i studije u ukupnom iznosu od 43.200,00 eura.

Obezbiđenje finansijskih sredstava je kontinuirano, jer se nezavisni eksperti angažuju tokom trajanja Konkursa, koji se raspisuje tokom cijele godine.

Neophodna finansijska sredstva obezbijeđena su u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, a biće i planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu.

Pravilnik predviđa donošenje internog pravila o visini nadoknade za ocjene projekata.

Implementacijom propisa neće se direktno ostvariti prihod za budžet Crne Gore.

Metodologija koja je korišćena prilikom obračuna odnosi se na procijenjene troškove naknade za angažovanje nezavisnih eksperata radi ocjenjivanja naučnoistraživačkih programa i projekata.

Nije postojalo probelma oko obračuna sredstava.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertna podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Svjetska banka je dala komentare i preporuke na predlog Pravilnika u okviru projekta BEST Public sector in Montenegro (Building on Effective Sustainable and Transformational Public Sector), finansiranog od strane Evropske unije. Obavljene su i konsultacije sa članovima Savjeta za naučnoistraživačku djelatnost. Sve sugestije i predlozi koji su usaglašeni unijeti su u predlog Pravilnika.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Da bi se ispunili ciljevi potrebno je osigurati dugoročno i stabilno finansiranje naučnoistraživačke djelatnosti. Potrebno je i eliminisati administrativne procedure i digitalizovati procese.

Tokom primjene propisa Ministarstvo će preduzeti sljedeće mjere:

- Voditi Listu nezavisnih eksperata i objavljivati javne pozive.
- Provjeravati formalne uslove projektnih predloga.
- Angažovati nezavisne eksperte.
- Sprovoditi višestruke provjere sukoba interesa i osigurati potpisivanje izjava o nepristrasnosti.
- Angažovati tri nezavisna eksperta za projekte veće vrijednosti, te dodatnog eksperta u slučaju značajne razlike u ocjenama dva eksperta.
- Štititi identitet nezavisnih eksperata u cilju očuvanja integriteta i nepristrasnosti.

Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva su popunjenost Liste eksperata po oblastima nauka i efikasnost procesa ocjenjivanja.

Organ državne uprave nadležan za nauku (Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija) nadležan je za sprovođenje propisa.

Datum i mjesto

MINISTARKA

Podgorica, 27.06.2025. godine

Prof. dr Anđela Jakšić Stojanović

Anđela Jakšić Stojanović

PREDLOG

Na osnovu člana 12, stav 5 Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti ("Službeni list Crne Gore", br. 51/25), Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija donosi

PRAVILNIK O KRITERIJUMIMA ZA UPIS NA LISTU NEZAVISNIH EKSPERATA I NAČIN OCJENJIVANJA NAUČNOISTRAŽIVAČKIH PROGRAMA I PROJEKATA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se kriterijumi za upis na Listu nezavisnih eksperata (u daljem tekstu: Lista) i način ocjenjivanja naučnoistraživačkih programa i projekata koji se finansiraju ili sufinansiraju iz budžeta države i drugih izvora, u skladu sa Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 2

Izrazi koji se u ovom pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju značenje definisano u Zakonu o naučnoistraživačkoj djelatnosti. Radi jasnoće, ponavljaju se sljedeći izrazi:

1. **Naučnoistraživačka djelatnost** podrazumijeva stvaralačku aktivnost na naučnim otkrićima, primjenu i korišćenje rezultata nauke i istraživanja, osposobljavanje naučnika i istraživača za naučnoistraživački rad i usavršavanje naučnika i istraživača.
2. **Naučnoistraživački projekat** je skup aktivnosti koji kreiraju pravna i/ili fizička lica, sa jasno definisanim ciljem, modelom upravljanja projektom, potrebnim resursima, vremenskim okvirom i očekivanim rezultatima, a čijim sprovođenjem se realizuju različite vrste istraživanja u određenim oblastima nauka.
3. **Naučnoistraživački program** predstavlja skup naučnoistraživačkih projekata i aktivnosti, koji kreiraju naučnoistraživačke ustanove, sa jasno definisanim ciljevima i prioritetima, u određenom vremenskom periodu, kao i okvirnim planom organizacije rada, potrebnih resursa i očekivanih rezultata, a čijim se sprovođenjem realizuje strategija naučnoistraživačke djelatnosti određene naučnoistraživačke ustanove.
4. **Istraživačka infrastruktura** obuhvata objekte, resurse i sa njima povezane usluge koje naučnici upotrebljavaju za sprovođenje istraživanja i razvoja, a obuhvata: naučnu opremu ili komplete instrumenata, resurse koji se zasnivaju na znanju, kao što su zbirke, arhivi ili strukturirani naučni podaci, pomoćne infrastrukture koje se zasnivaju na informacionim i komunikacionim tehnologijama, kao što su infrastruktura GRID, računarska, programerska

i komunikaciona infrastruktura i druga sredstva jedinstvene prirode koja su neophodna za istraživanje.

5. **Naučna izvrsnost** odnosi se na naučnoistraživački rad koji je vrhunskog kvaliteta i sa potencijalom za značajna naučna otkrića, predstavljajući prekretnicu u naučnom radu kroz djelovanje vrhunskih istraživačkih timova i pojedinaca.

Lista nezavisnih eksperata

Član 4

Organ državne uprave nadležan za poslove nauke (u daljem tekstu: Ministarstvo) vodi Listu, po oblastima nauka, na osnovu javnog poziva koji se objavljuje na internet stranici Ministarstva.

Ministarstvo objavljuje javni poziv za prijavu kandidata za upis na Listu, koji je dostupan tokom cijele godine na internet stranici Ministarstva.

II. KRITERIJUMI ZA UPIS NA LISTU NEZAVISNIH EKSPERATA

Minimalni kriterijumi za upis

Član 5

Minimalni kriterijumi za upis na Listu nezavisnih eksperata (u daljem tekstu: Lista):

1. Nivo kvalifikacije obrazovanja

Kandidat mora imati VIII nivo kvalifikacije, odnosno stepen doktora nauka. Ovaj nivo se priznaje bez obzira na zemlju sticanja diplome, pod uslovom da je diploma izdata od akreditovane visokoobrazovne ustanove i da je relevantna za oblast nauka za koju se prijavljuje.

2. Profesionalno naučnoistraživačko iskustvo

Kandidat mora imati najmanje dvije godine profesionalnog naučnoistraživačkog iskustva, računajući od datuma sticanja naučnog stepena doktora nauka, u oblasti nauke za koju se prijavljuje. Naučnoistraživačko iskustvo podrazumijeva rad na univerzitetima, istraživačkim institutima ili srodnim institucijama, učešće na nacionalnim ili međunarodnim projektima, kao i objavljivanje naučnih radova u relevantnim oblastima.

3. Naučne publikacije

Kandidat mora imati najmanje četiri objavljene naučne publikacije u časopisima koji su indeksirani u bazama Web of Science Core Collection (WoSCC) ili Scopus, a koje su relevantne za oblast nauke za koju se prijavljuje.

4. Znanje engleskog jezika

Kandidat mora imati odlično aktivno znanje pisanog i govornog engleskog jezika.

5. Učešće na projektima

Kandidat mora imati iskustvo u učešću na najmanje dva istraživačka projekta, od kojih najmanje jedan mora biti međunarodni projekat finansiran od strane Evropske unije ili drugih međunarodnih izvora.

6. Iskustvo u ocjenjivanju

Kandidat mora imati dokazano iskustvo u ocjenjivanju naučnoistraživačkih programa i/ili projekata ili iskustvo kao recenzent naučnih publikacija relevantnih za oblast nauke za koju se prijavljuje.

Izuzetno, za ocjenjivanje naučnoistraživačkih projekata do vrijednosti od 5.000,00 EUR, od navedenih kriterijuma primjenjuje se samo nivo kvalifikacije obrazovanja.

Dokazivanje iskustva

Član 6

Sve navedene kvalifikacije i iskustva kandidati dokazuju relevantnim podacima iz dostavljene biografije (CV).

III. ODREĐIVANJE NEZAVISNIH EKSPERATA I OCJENJIVANJE NAUČNOISTRAŽIVAČKIH PROGRAMA I PROJEKATA

Određivanje nezavisnih eksperata

Član 7

Ocjenjivanje naučnoistraživačkih programa i projekata koje finansira Ministarstvo vrše nezavisni eksperti koje je imenovalo Ministarstvo i koji su upisani u Listu.

Nezavisni eksperti biraju se sa Liste na osnovu stručnosti i iskustva relevantnog za oblast nauke i temu kojoj pripada ocjenjivani projekat ili program.

Ministarstvo odobrava ekspertu nadoknadu za ocjenu projekta, na osnovu posebnog akta o visini nadoknade koji donosi godišnje u skladu sa raspoloživim sredstvima.

Imenovanje eksperta van Liste nezavisnih eksperata

Član 8

Ako na Listi nema nezavisnog eksperta za oblast nauka na koju se odnosi program, odnosno projekat ili ako nezavisni ekspert sa Liste nije dostupan, ili je u konfliktu interesa, Ministarstvo može angažovati nezavisne eksperte koji se nalaze na javno objavljenim listama nezavisnih eksperata Okvirnog programa Evropske unije za istraživanja i inovacije ili listama nezavisnih eksperata država sa kojima Crna Gora ima uspostavljenu bilateralnu naučno-tehnološku saradnju.

Ukoliko ni na navedenim listama nije moguće obezbijediti odgovarajućeg eksperta, Ministarstvo može, u skladu sa principima stručnosti i nezavisnosti, angažovati nezavisnog eksperta van tih

lista, pod uslovom da isti ispunjava minimalne kriterijume iz člana 5 ovog pravilnika, koji su obavezujući i za nezavisne eksperte iz stava 1 ovog člana.

Metodologija ocjenjivanja naučnoistraživačkih programa i projekata

Član 9

Ocjenjivanje naučnoistraživačkih programa i projekata vrši se prema kriterijumima utvrđenim javnim konkursom koji raspisuje Ministarstvo, u skladu sa članom 11 Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti.

Svaki kriterijum se ocjenjuje ocjenom od 1 do 5, pri čemu svaka ocjena označava stepen ispunjenosti kriterijuma:

- 1 – loše: nijedan ili gotovo nijedan dio kriterijuma nije ispunjen;
- 2 – nedovoljno: ispunjeni su neki djelovi, ali nedostaje bar jedan ključni element;
- 3 – dobro: ispunjena je većina zahtjeva, ali nedostaje najmanje jedan manje važan dio;
- 4 – vrlo dobro: kriterijum je potpuno ispunjen, uz izuzetan rezultat u jednom dijelu;
- 5 – izvanredno: kriterijum je potpuno ispunjen, uz izvanredne rezultate u više djelova.

Za svaku dodijeljenu ocjenu obavezno je dati pisano obrazloženje. Podnosioci prijava imaju pravo uvida u detaljna objašnjenja svojih ocjena.

Postupak ocjenjivanja mora biti u skladu sa principima nezavisnosti, nepristrasnosti, objektivnosti, preciznosti i konzistentnosti.

Najmanja prihvatljiva ocjena

Član 10

Da bi predlog projekta bio finansiran, mora ispuniti dva uslova:

1. Minimalna konačna ocjena: zbirna ocjena projekta mora iznositi najmanje 3,70 (ili više vrijednost ako je to naznačeno javnim konkursom).
2. Minimalna ocjena po kriterijumu: prosječna ocjena eksperata za svaki pojedinačni kriterijum ne smije biti ispod 3,00.

Postavljanjem visokog praga za konačnu ocjenu poštuje se kriterijum ukupne izvrsnosti finansiranih projekata, a dodatnim uslovom za pojedinačne ocjene sprječava se finansiranje projekata koji imaju bilo koju značajnu slabost u nekom od kriterijuma.

Postupak ocjenjivanja

Član 11

Po isteku roka za podnošenje prijava, Ministarstvo provjerava da li svi pristigli projektni predlozi ispunjavaju formalne (administrativne) uslove iz javnog konkursa. Provjera se obavlja prije početka ocjenjivanja i može se ponoviti tokom procesa.

Predlozi koji ne zadovolje sve formalne uslove odmah se odbacuju, a podnosiocu se dostavlja konačna Odluka o odbijanju, koju donosi ministar.

U skladu sa oblastima nauke, zaposleni u Ministarstvu razvrstavaju projektne prijave i dodjeljuju ih nezavisnim ekspertima (po jedan ili više predloga u istoj oblasti).

Ministarstvo šalje nezavisnim ekspertima pozivno pismo, obrazac za ocjenjivanje i Kodeks ponašanja. Nakon prihvatanja i potpisivanja izjave o nepristrasnosti, eksperti dobijaju pristup dokumentaciji putem platforme.

Ako ekspert ne odgovori u roku od 7 dana, ili odustane, Ministarstvo angažuje novog eksperta, postupak se ponavlja sve dok se ne osigura dovoljan broj nezavisnih eksperata.

Svaki kriterijum se ocjenjuje ocjenom od 1 do 5, u skladu sa članom 9 Pravilnika. Uz svaku brojčanu ocjenu ekspert daje jasno i konkretno obrazloženje, u koje će podnosilac prijave imati uvid.

Po završetku ocjenjivanja, nezavisni eksperti ispunjavaju obrazac za ocjenjivanje i šalju potpisani i nepotpisani primjerak Ministarstvu, putem platforme, e-maila ili poštom. Nakon slanja obrazaca, ekspertov zadatak je završen i ocjene se više ne mijenjaju.

Zaposleni u Ministarstvu pregledaju pristigle evaluacije kako bi potvrdili da su obrasci u potpunosti popunjeni i da svaka ocjena ima jasno i konkretno obrazloženje, u skladu sa stavom 6 ovog člana. U slučaju nepotpunih obrazloženja, može se zatražiti dopuna ili angažovati novi ekspert za dati projekat.

Na osnovu ocjena eksperata, ministar donosi preliminarnu rang-listu projekata, koja služi kao osnova za odlučivanje o finansiranju. Ministarstvo pojedinačno obavještava sve podnosiocce prijave o rezultatima evaluacije, uz dostavljanje evaluacionih izvještaja.

Po potrebi, Ministarstvo može voditi pregovore s podnosiocima radi pojašnjenja finansijskih, sadržajnih ili pravnih elemenata predloga.

Nakon završetka pregovora i donošenja konačne odluke, sa rukovodiocima odobrenih projekata potpisuju se ugovori.

Za naučnoistraživačke projekte ili programe čija vrijednost prelazi 20.000,00 EUR, obavezno se angažuju tri nezavisna eksperta.

Ako je vrijednost projekta ispod 20.000,00 EUR, a ocjene dva eksperta razlikuju se za više od dvije ocjene, Ministarstvo traži dodatnu evaluaciju od trećeg eksperta.

IV. OPŠTE ODREDBE ZA EKSPERTE

Konflikt interesa

Član 12

Konflikt interesa može biti direktni i indirektni.

Nezavisni ekspert koji ocjenjuje projektni prijedlog nalazi se u direktnom konfliktu interesa ako je u odnosu na bilo koji od predloga pristiglih na isti konkurs u bar jednoj od sljedećih situacija:

1. Učešće u projektu
Ekspert je podnosilac prijave, član projektnog tima, savjetnik ili je na bilo koji drugi način aktivno učestvovao u izradi predloga.
2. Zaposlenje u istoj unutrašnjoj organizacionoj jedinici
Ekspert je zaposlen u odjeljenju ili sektoru institucije koja je podnijela najmanje jedan od predloga.
3. Porodična povezanost
Ekspert je u rodbinskom odnosu sa bilo kojom osobom uključenom u predlog.
4. Bliski profesionalni ili finansijski interes
Ekspert ostvaruje ili može ostvariti direktnu finansijsku korist u vezi sa odlukom o dodjeli sredstava nekom od projekata. Blizak profesionalni ili finansijski interes može obuhvatiti situacije kao što su:
 - nadređeni i podređeni odnos;
 - upravljanje ili članstvo u odboru direktora institucije koja ima interes u odluci;
 - poslovno partnerstvo ili suvlasništvo u preduzeću povezanim sa naučnoistraživačkim projektom;
 - bliski profesionalni odnosi u kojima nezavisni ekspert direktno nadzire ili je nadziran od strane uključenih lica u naučnoistraživački projekat;
 - finansijska zavisnost eksperta od subjekta čija se prijava ocjenjuje.

Ekspert se smatra da je u indirektnom konfliktu interesa ukoliko se, u odnosu na bilo koji predlog na istom konkursu, nalazi u bar jednoj od sljedećih ili sličnih situacija:

1. Zaposlenje u istoj instituciji
Ekspert je zaposlen na istom fakultetu ili u istoj instituciji, ali u drugom odjeljenju od onog koje je pripremilo predlog.
2. Profesionalna ili savjetodavna veza
Ekspert ima raniju, unazad pet godina profesionalnu, konsultantsku ili sličnu vezu sa nosiocem predloga ili projektnim timom.
3. Konkurentski interesi
Ekspert predstavlja naučnu ili poslovnu konkurenciju nekom od prijavljenih projekata.
4. Akademski ili profesionalni odnos
Ekspert je u proteklih pet godina bio u mentor-student odnosu ili drugim bliskim profesionalnim odnosima sa osobom iz tima projektnog predloga.
5. Drugi uticaj na nepristrasnost
Postoji bilo koji drugi odnos između eksperta i podnosioca prijave koji bi mogao kompromitovati objektivnost ocjene.

Operativno sprječavanje sukoba interesa

Član 13

Zaposleni u Ministarstvu koji su uključeni u proces imenovanja eksperata ne mogu se prijavljivati na konkurse Ministarstva tokom trajanja radnog odnosa, niti godinu dana nakon njegovog prestanka.

U slučaju da zaposleni u Ministarstvu ima porodične ili bliske lične veze s podnosiocem projektnog predloga, ili je projekat prijavljen od institucije sa kojom zaposleni sarađuje na zajedničkom projektu, dužan je odmah da prijavi mogući sukob interesa.

Provjera sukoba interesa u evaluacionom postupku sprovodi se na tri nivoa: prilikom odabira eksperata (inicijalna provjera prije angažovanja), u prvom kontaktu – nakon dostavljanja liste i sažetaka projekata, i nakon obavljenog evaluacionog postupka.

Prilikom prihvatanja poziva i nakon pregleda sažetaka, ekspert mora obavijestiti Ministarstvo o svim direktnim ili indirektnim sukobima interesa. Ekspert koji je u direktnom sukobu interesa, sa najmanje jednim od projekata koje ocjenjuje, isključuje se iz cijelog konkursa. Ekspert koji je u indirektnom sukobu interesa isključuje se samo iz ocjenjivanja datog projektnog predloga, a Ministarstvo angažuje drugog eksperta.

Ako se sukob interesa uoči u bilo kojoj fazi, primjenjuje se ista procedura: direktni sukob vodi do potpune diskvalifikacije eksperta, a indirektni do njegove zamjene u odnosu na konkretni predlog.

Kodeks ponašanja za nezavisne eksperte

Član 14

Zadatak nezavisnih eksperata je da učestvuju u ocjenjivanju na povjerljiv, pošten i nepristrasan način za svaki projektni predlog, u skladu s postupkom ocjenjivanja opisanim u ovom pravilniku i u skladu sa uslovima propisanim javnim konkursom i određenim programom na koji se odnosi. Eksperti su dužni da na najbolji mogući način i u propisanom roku izvršiti zadatak ocjenjivanja.

Rad nezavisnih eksperata je nezavisan. Očekuje se da eksperti ne predstavljaju niti jednu instituciju ili organizaciju.

Nezavisni eksperti se obavezuju na tajnost i nepristrasnost. Ukoliko su direktno ili indirektno u sukobu interesa u skladu s ovim pravilnikom, dužni su da prijave takve činjenice Ministarstvu čim ih postanu svjesni.

Nezavisnim ekspertima nije dozvoljena rasprava o projektima sa drugim osobama, niti međusobne rasprave, osim tokom službene rasprave na sastancima koje moderira predstavnik Ministarstva. Nezavisnim ekspertima nije dozvoljeno objaviti imena drugih nezavisnih eksperata koji učestvuju u službenoj raspravi.

Nezavisni eksperti ne smiju direktno komunicirati sa podnosiocima projekata. Projektni predlozi se ne smiju modifikovati tokom ocjenjivanja.

Nezavisni eksperti su dužni dostaviti ocjene predloga projekata putem platforme, poštom ili putem e-mail-a isključivo Ministarstvu.

Nezavisni eksperti se smatraju lično odgovornim za čuvanje povjerljivosti cjelokupne pisane i elektronske dokumentacije, te su dužni obrisati odnosno uništiti sve povjerljive dokumente i podatke po završetku ocjenjivanja, na način koji je propisan u obrascu za ocjenjivanje.

Nezavisni eksperti ne smiju stavljati na uvid sadržaj projektnih prijedloga ili informacije o podnosiocima projekata trećim stranama (npr. kolegama, studentima, itd.).

Nezavisni eksperti moraju se striktno pridržavati pravila koja su propisali predstavnici Ministarstva kako bi se osigurala povjerljivost pri ocjenjivanju. Kršenje navedenih pravila može rezultirati isključivanjem iz tekućih i budućih postupaka ocjenjivanja.

Povjerljivost i zaštita identiteta nezavisnih eksperata

Član 15

Ministarstvo je dužno da, u toku realizacije ocjenjivanja, kao i u periodu od pet godina nakon završetka ocjenjivanja, zaštititi identitet nezavisnog eksperta u cilju očuvanja integriteta i nepristrasnosti u ocjenjivanju.

V. ZAVRŠNE ODREDBE

Stupanje na snagu

Član 16

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".